

Skildring av Blekinge

Återutgivning av text från 1883

En gratis publikation från
e-boksbiblioteket.se

Skildring av Blekinge

– Återutgivning

av text från 1883

av Carl Georg Starbäck

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-337-1

Copyright © 2017 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du en historisk skildring av landskapet Blekinge från år 1883.

Du får bland annat läsa att invånarna i delar av landskapet är ”världslösa” och ”osnygga” medan de i andra präglas av ”raskhet, djerfhet, stundom hårdhet”.

Du får en mycket kortfattad beskrivning av landskapet och dess huvudort Karlskrona.

Märkligt nog skildras den svenska naturen som om författaren åkt i ett flygplan – trots att det ännu inte var uppfunnet. Det var troligen härifrån som Selma Lagerlöf fick idén att låta Nils Holgersson skildra landet genom att flyga på en gås.

Den här e-boken publicerades på sajten e-boksbiblioteket.se i januari 2017.

Texten publicerades ursprungligen år 1883 i boken ”Små berättelser om märkeliga orter i Sverige – Liten geografisk läsebok för barn och ungdom” med rubriken ”Blekinge”. Författare till texten är Carl Georg Starbäck (1828–1885).

Inledning: Sverige – från ovan

1 Om vi besluta oss för att företaga en resa genom vårt fädernesland för att se och lära känna något litet af dess natur och folk samt folkets seder och bruk inom olika landskap, så blir första frågan, huru vi bäst skola ställa till det så att vi på en gång kunna få en öfversigt öfver det hela och vinna kännedom om de märkeligaste enskildheterna. Jernvägarne och ångbåtarne äro förträffliga fortskaffningsmedel, men hafva det emot sig, att vi dels icke skulle kunna komma till många orter, dit vi nödvändig vilja, dels föra de oss antingen för fort eller ock blott utefter stränderna af det landskap, hvari vi för tillfället befinna oss. Att i våra tider färdas med häst och vagn eller till fots, skulle åter gå alldeles för långsamt, och alla dessa sätt att färdas skulle dessutom göra det alldeles omöjligt för oss att få en god öfversigt öfver det hela, något som för oss är af stor vigt.

Kunde vi därför skaffa oss en farkost, som vore så inrättad att den förde oss högt upp i rymden, men åter, när vi ville, sänkte sig ned med oss till den ort, som vi närmare ville lära känna, då vore våra önskningar uppfyllda. Om vi kunde komma så högt upp, att vi kunde se hela vårt land utbreda sig under oss liksom en vanlig karta, öfver hvilken vi efter behag foro fram och åter, då behöfde vi blott uppställa

för oss något rättesnöre att följa vid de besök, som vi här och der skulle göra, och så begifva oss på väg.

Ett sådant fortskaffningsmedel finnes emellertid på sätt och vis, ehuru man ännu icke hunnit få det så fullkomligt, att det uppfyller alla de anspråk, som man måste hafva på ett sådant. Det är luftballongen. Vi kunde ju antaga, att en sådan funnes, åt hvilken vi vågade anförtro oss!

Nå väl, stigen på och följ mig. I verkligheten kan man väl icke i luftballong stiga så högt, eller vår synförmåga sträcka sig så långt, att vi skulle kunna se hela vårt fosterland utbreddt för oss, som på en karta, men vi kunna ju antaga äfven detta.

2. Medan vi nu befinna oss uppe i höjden, skola vi först taga en öfverblick af landets utseende. Vi se då, huru genom hela den halfö, som bildar *Sverige* och *Norge*, löper en bergsrygg, ifrån hvilken landet sluttar åt ömse sidor. Det är *Kölen* eller *Seveberget*. Flera bergar synas utgå från denna bergsrygg både inåt Sverige och Norge, men de senare gå ända ut till hafvet och åtskilja från hvarandra de många hafs-fjordarne, hvari Norges kust är sönderskuren; åt svenska sidan sänka sig deremot de glesa tvärryggarne allt mer, ju närmare de komma kusten, och utplattas slutligen alldeles samt försvinna.

Sådana fjordar, som i Norge, finnas icke på den svenska kusten, men deremot visar sig här utefter hela halföns längd ett lågland, hvars bördiga ängar och åkerfält tilltaga, ju längre man kommer söderut. På ett ställe, der vi se de stora sjöarna *Wenern*, *Wettern*, *Hjelmaren* och *Mälaren*, går detta lågland från *Östersjön* till *Skagerrack*, liksom ett bälte från landets ena kust till den andra. Skulle vi tänka oss, att hafvet

steg omkring 300 fot öfver sin nuvarande yta, så skulle det fylla hela detta låglandsbälte, och Sverige skulle då skilja sig i tvenne öar, hvilka bildades af den nämnda höglandstrakten och en annan, som ligger söder om detta låglandsbälte. Söder om detta lågland höjer sig nämligen det småländska höglandet, sluttande åt alla sidor. I en längst försvunnen tid har verkligen vattnet stått så högt, att detta lågland varit ett sund, som sammanbundit *Nordsjön* och *Östersjön*. Det hafva lärde män räknat ut.

Men stora och breda floder forssa inom höglanden i dalarnes djup och nedflyta till låglandet, och upp emot norden se vi bergens toppar glänsa hvita. Det är snön, som ligger der och som aldrig smälter, fast solen skiner aldrig så varm. Det är nämligen förhållandet, att ju högre man kommer upp öfver jorden, desto mer tilltager kölden, och på en viss höjd är den så stark, att snön aldrig smälter. Sådana fjäll finnas många utefter Kölen och in i Norge, men på den svenska sidan äro de färre. *Sulitelma* är ett sådant berg, som ligger på Kölen i nordligaste delen av riket. Något längre söderut midtför *Storsjön* i *Jemtland* se vi ett annat, som heter *Syltoppen*, och ännu sydligare mellan *Dalarnes* nordligaste spets och *Fämundsjön* i Norge ligger *Svuckufjäll*. Söder om detta berg finner man intet, som höjer sig ofvan snögränsen, förr än man kommer till *Alperna* i södra Europa.

Skildring av Blekinge år 1883

Den här texten publicerades ursprungligen år 1883 i boken "Små berättelser om märkeliga orter i Sverige – Liten geografisk läsebok för barn och ungdom" med rubriken "Blekinge". Författare till texten är Carl Georg Starbäck (1828–1885).

Detta landskap, som utgör en del af det södra kustlandet, och är försedt med en rik skärgård, delar sig naturligen så väl med afseende på landet som folket i trenne afdelningar: *skärgården*, *landsbygden* och *skogsbygden*; och folket inom hvardera af dessa har sitt serskildta skaplygne, sina egna seder och bruk. Blekinge är för öfvrigt ett af vårt lands vackraste landskap och kallas med skäl "Sveriges trädgård". Det är egentligen östra delen af landet, som utmärker sig genom sin rikedom på leende och omvexlande naturskönheter.

Skärgårdsbonden, som bebor öarne närmast kustlandet, bär prägnen af sjömanslivets hårda och farliga yrke. Han lefver och kläder sig sämre än den öfvriga Blekingsallmogen, och hans boning röjer en viss vårdslöshet, för att icke säga osnygghet. Landsbygdens invånare, som bebo mellersta delen af det smala landskapet, är den egentliga

Blekingsbonden. Hufvuddragen i hans skaplynne äro raskhet, djerfhed, stundom hårdhet. I umgänget är han munter och språksam, stundom oblyg och framfusig. Växten är smärt och lång: utseendet är hvad man kallar blondt och i allmänhet vackert, synnerligast bland kvinnorna. I sin boning älskar han snygghet. Skogsbefolkningen upp emot Smålandsgränsen närmar sig Smäländingarne både till utseende, lynne och lefnadssätt.

I Blekinge får man ännu se en och annan af dessa fordom i vårt land allmänt brukliga s. k. *Ryggåsstugorna*. I ett sådant hus finnes icke något inre platt tak vinkelrätt mot väggarne, utan endast det yttre, brutna stugutaket, som hvilar på sparrar. Den invändiga sidan af detta tak består af hyflade bräder och sparrarna äro väl glattade. På den delen af taket, som ligger mot söder, finnes ett fönster — *vindöga* — hvarigenom röken och den förskämda luften i stugan utströmma, och till helger eller andra högtider skuras taket, hvarigenom dess af röken bruna färg förvandlas till en gulaktig, så att taket får ett utseende, som om det vore betsadt. Emedan luftvexlingen i boningsrummen är för helsan af yttersta vikt, så är det klart, att dessa ryggåsstugor äro vida att föredraga framför de numera af allmogen brukliga s. k. loftstugorna, der det platta taket tager bort halfva stugans utrymme, och der den förskämda luften och oset från torrvedsstickorna eller talgljusen icke ha något annat utlopp än genom dörren, enär de små fönstren ofta äro tillspikade. Till en stor del får man i dessa omständigheter söka orsaken, hvarför i forna dagar sjukdom var något sällspordt bland allmogen.

Men det är ej blott i afseende på helsan, som dessa ryggåsstugor äro märkeliga. De bibehålla äfven mångt minne från forna plägseder hos vårt folk. Så klädas väggarne med hvita tyger, när stugan

skall vara *klädd* eller i helgdagsskrud, alldeles som vi läsa om våra herremän, riddare och konungar i forna dagar, att de förde tapeter med sig på sina resor, från den ena gården eller borgen till den andra. Tapeterna uppsattes då för tillfället i de rum, som begagnades, och naturligtvis äfven vid gästbud och under högtidliga tillfällen. Likaså bibehålles ännu i ryggåstugan den gamla seden att belägga bänkarne med lösa dynor eller så kallade *hyenden*. Mången berättelse från fordom blir först rätt begriplig för oss genom kännedom om dessa seder. Så till exempel, då det sjunges i folkvisan om konung *Erik — Magnus Erikssons son* — att han lät kalla en spåqvinna till sig och, när hon kom, nickade vänligt emot henne:

och konungen klappar på bolstrarna blå;
>>och lyster liten spåqvinna sitta häruppå ?>>

Hos de förnäma voro naturligtvis dessa *hyenden* öfverklädda med något dyrbart tyg, *sindal* eller *flöjel* (siden eller sammet) af olika färg, purpurrödt, skarlakansrödt eller blått såsom här hos konung Erik.

En mängd andra gamla seder och bruk, såsom vid *julen*, vid *bröllop* och andra högtider häntyda på en hög ålderdom. Klädedrägten är ytterst smakfull.

När man från *Bröms* gästgifvaregård vid Brömsebrobäck farit vägen fram genom östra Blekinge och lemnat dess många skönheter, dess bok- och björklundar, omvexlande med fält och ängar af den yppigaste grönska, hvarur här och der ett täckt landställe tittar fram, samt slutligen efter att hafva öfverfarit *Lyckebyån* och från dess bro njutit af den utomordentligt herrliga utsigten öfver den breda

ån, och de täcka, skogbevuxna stränderna; — när man med sådana erfarenheter tager af mot söder, och lemnar *näktergalsdalen* bakom sig, förvånas man öfver den kala och obehagliga natur, som möter på en half mil nära kusten. Men sedan man genomfarit denna skoglösa sträcka, kommer man på flera långa broar till en af vårt lands större och viktigaste städer —

Karlskrona. Här ligger Sveriges örlogsflotta med dess verkstäder, magasiner och i berget insprängda dockor. Sjelfva staden är utmärkt vacker med sina breda och räta gator, till en del utsprängda ur klippan, sina prydliga hus och sin *Hoglandspark*, hvilken fått sitt namn af sjöslaget vid *Hogland* i Finska viken under Gustaf III år 1788. En bland dessa gator bär namnet *Vittus-gatan*, och detta namn står i sammanhang med stadens grundläggning. Karlskrona är nämligen en bland vårt lands yngsta städer och anlades af *Carl XI*, när han slutat det svåra kriget mot Danmark. Då stod på holmen, der nu staden ligger och hvilken då kallades *Trossö*, endast en liten koja af gråsten, som beboddes af *Trossös* egare, bonden *Vittus Andersson*. Konungen kom sjelf till honom för att få köpa hans ö, men bonden sade dertill nej, och det till och med på ett så ohöfviskt sätt, att konungen lät sätta honom på *Karlshamns* fästning, tills han förmåddes gå in på konungens önskan och afstå *Trossö* mot ett annat hemman. Orsaken, hvarför konungen var så ifrig att bekomma honom, var den, att han under kriget bättre än någonsin insett nödvändigheten af en annan och bättre belägen hamn för örlogsflottan, än den hon hittills haft i Stockholm, som dels låg långt aflägsen, dels genom sin vidlyftiga skärgård, der hafvet låg länge fruset, var en ytterst obehärlig hamn och uppehållsort för flottan. Han hade genom sin amiral *Wachtmeister* fått spaning på *Trossö*.

Varfvet är genom en mur skildt från den egentligen staden. Här

ligga de stora och dyrbara *dockbyggnaderna*. Den gamla dockan, hvar-till planen uppgjordes af *Polhem* och skeppsbyggmästaren *Sheldon*, är sprängd i hälleberget på en holme, som kallas *Lindholmen* och är för-enad med det öfriga varfvet genom en bro. Dockan blef färdig 1734 och var på sin tid ett jätteverk, som väckte allmän beundran. Bredvid denna docka står ett på höga pelare uppställt tak, hvarunder regat-ter och korvetter byggas. Det kallas *Wasaskjulet*. År 1755 börjades en ny dockbyggnad af det mest storartade slag och efter en snillrik och omfattande plan, som väcker kännares beundran, liksom sjelfva ar-betet, ehuru endast en del ännu är färdig. Enligt den uppgjorda pla-nen skulle denna dockbyggnad bestå af 20 serskilda dockor, hvardera för ett skepp, och tvenne stora så kallade *svajningsrum*, hvilka kunde rymma tvenne hvardera. Hittills har man fulländat blott det ena svaj-ningsrummet och trenne dockor, men den fjerde och femte af dessa äro under byggnad. Väggarne äro murade med den största omsorg, till en stor del af huggen granit, och allt är beräknadt att trotsa tiden åverkan.

Bland hvarfsbyggnaderna märka vi i öfrigt *ankarsmedjan*, ett hemskt och förfärligt ställe, som man icke utan rysning beträder. Be-lastade med skramlande kedjor arbeta här och framför de flamman-de härdarne ett antal grofva brottslingar och kasta bittra blickar på de besökande, under det de släpa de glödande jernmassorna. Vidare förtjenar att beses *Mönstersalen*, så kallad, emedan den begagnas vid mönstringar. Här har generalamiral *Henrik af Trolles* bröstbild i mar-mor blifvit upprest af *Gustaf III*. I *Modellsalen* finnes en stor och dyr-bar samling modeller till både svenska och utländska fartyg samt till åtskilliga af de på varfvet befintliga byggnaderna äfvensom till andra för sjöväsendet nyttiga uppfinningar. I denna sal finnes en minnes-

vård öfver amiral *F. H. af Chapman*.

Flottans trenne kruthus ligga på hvar sin holme norr och öster om staden.

Befästningarne kring Karlskrona utgöras förnämligast af *Kungshall*, *Drottningsskär* och *Kungsholmen*. Den förstnämnda ligger på en holme straxt öster invid staden. De båda senare ligga på ömse sidor om det så kallade "stora inloppet". Emedan detta inlopp är det enda, der de stora lineskeppen och fregatterna kunna in- och utlöpa, måste det vara väl försvaradt. Drottningsskär, som ligger på *Aspön*, är dock numera mycket förfallet, men Kungsholmen på *Tjurkö* är deremot nästan fullkomligt ombygd och utgör en af senare tiders dyrbaraste anläggningar.

Utom det stora inloppet finnas tre eller fyra andra, af hvilka dock ett är genom försänkningar gjordt ofarbart för större skepp och försvaradt af en skans och de öfvriga tillgängliga endast för smärre farkoster. Karlskrona hamn är en af de yppersta i hela vår verldsdel.

Viktiga ord och personer

Andersson, Vittus.

[död 1688] Svensk bonde i Blekinge. Är känd för sin strid mot kungamakten om det markområde som i dag är Karlskrona. Bonden var gift med Helena Håkansdotter och fick fem söner och två döttrar. Hans gravsten finns än i dag vid Nättraby kyrkogård.

af Chapman, Fredrik Henrik.

[1721–1808] Svensk skeppsbyggare och viceamiral. Var chef för varvet i Karlskrona mellan 1782 och 1793. Vandrarhemsfartyget af Chapman i Stockholm är döpt efter honom.

Erik Magnusson.

[1339–1359] Kung av Sverige 1356 tills sin död år 1359 och skånsk herre från 1356 tills sin död år 1359. Tog makten genom en kupp då fadern Magnus Eriksson tvingades ge ifrån sig stora delar av riket. Avled efter bara några av pest.

Gustaf III.

[1746–1792] Gustav var svensk kung från 1771 till sin död 1792. Genomförde en statskupp 1772 som återinförde det kungliga

enväldet i Sverige. Är en av de mest kulturintresserade svenska kungarna i historien och kallas ofta för ”Teaterkungen”. Instiftade Svenska Akademien och lät bygga Kungliga Operan samt Drottningholms slottsteater. Mördades av Jacob Johan Anckarström vid ett attentat 1792.

Carl XI.

[1655–1697] Blev svensk kung vid 5 års ålder 1660 under namnet Karl XI, men tog inte tronen i besittning förrän 1672. Gjorde omfattande insatser för att återupprätta svenska armén och flottan. Tog också initiativet till en centralisering av den svenska staten. Var också ansvarig för den försvenskning som genomfördes i de tidigare danska delarna av riket.

Linjeskepp.

Linjeskepp var de största segelfartygen som byggts. Ett linjeskepp skulle vara kapabelt att ta en plats i den slaglinje som formades inför sjöslag. Linjeskepp var bestyckade med minst 65 kanoner.

Magnus Eriksson.

[1316–1374] Kung av Sverige 1319–1364, kung av Norge 1319–1343 och kung av Skåne 1332–1360. Avsattes av sin son och lär enligt svenska källor ha drunknat i Norge och kan vara begravd i Varnhems klosterkyrka. Kallas ibland även för Magnus Smek.

Polhem, Kristofer.

[1661–1751] Svensk uppfinnare och företagsledare. Är mest känd för sina uppfinningar Polhemslåset, Polhemsknuten och en klocka som visade både tid och datum.

Sheldon, Charles.

[1664–1739] Svensk skeppsbyggare. Var personligen ansvarig för bygget av 59 fartyg förutom arbetet med den stora skeppsdockan på Lindholmen.

Starbäck, Carl Georg.

[1828–1885] Svensk historiker, lärare och författare. Var en av sin tids mest kända populärhistoriker och kan beskrivas som 1800-talets version av Herman Lindqvist. Han är mest känd för det stora verket "Berättelser ur den svenska historien" som kom ut i 11 delar mellan 1860-1875.

af Trolle, Henrik.

[1730–1784] Svensk generalamiral. Blev skeppsgosse redan som 10-åring och blev som 50-åring chef över hela svenska flottan.

Wachtmeister af Johannishus, Hans.

[1641–1714] Svensk greve, riksråd och amiralgeneral. Var även en period guvernör över Kalmar och Blekinge län.

Fler böcker: E-boksforlaget.se

Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se

Det här förlaget är specialiserat på utgivning av äldre texter om arkeologi, resor och biografier.

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

Här är några exempel på titlar:

Klassiska deckare

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulla patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

Arkeologi

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "En resa på Rhen år 1866"
- "Ett besök i Ystad år 1872"

Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

Vikingar

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)